

Sectoraal lange termijnplan sport

Versie: 03-07-2022

Algemeen

Een gezond sport en beweegpatroon is onderdeel van een gezonde leefstijl en draagt bij aan een goede mentale en fysieke gezondheid. Een goede gezondheid verkleint onder andere de kans op een ongunstig ziektebeloop na besmetting met Covid-19. De coronacrisis heeft ook laten zien hoe belangrijk sport en bewegen zijn voor de mentale weerbaarheid. Het kabinet zal zich daarom nadrukkelijk inspannen om gezondheid te bevorderen, zowel fysiek als mentaal. Het kabinet is daarom van plan de doelen van het Preventieakkoord door te zetten en de aanpak op sport, bewegen en gezond leven intensiveren, met als doel een gezonde generatie in 2040.¹ Het is belangrijk te benadrukken dat de inzet op het stimuleren van sport en bewegen ook doorgaat op het moment dat het virus meer grip krijgt op de samenleving.

In twee jaar tijd zijn veel verschillende maatregelenpakketten van kracht geweest voor de sportsector. Daaruit is gebleken dat de sportsector creatief en oplossingsgericht om kan gaan met aanpassingen. Tegelijkertijd ging dit gepaard met een sterke maatschappelijke roep om altijd de mogelijkheid te hebben om te kunnen sporten en geen beperkende maatregelen voor de sport op te leggen. Vanwege het maatschappelijk belang en de positieve effecten wordt voor sport in alle scenario's juist ingezet op de stimulering van sport en bewegen. Voor de zwaardere scenario's, waarin de overheid zich genoodzaakt voelt te moeten ingrijpen, geldt een grote prioriteit voor het beschikbaar houden van normale sportbeoefening en sportlocaties.

Tijdens de coronacrisis is binnen de hele keten en breedte van de sportsector intensief samengewerkt om sport zoveel mogelijk doorgang te kunnen laten vinden. Deze versterkte samenwerkingsverbanden worden nog steeds benut en zullen bij een opleving van het virus geïntensiveerd worden om snel te schakelen en eenduidig te communiceren. Om te voorkomen dat het virus teveel om zich heen grijpt, wordt in de uitwerking van de sectorale plannen de verbinding gezocht met andere sectoren, zoals gezondheidszorg en onderwijs.

Maatregelen preventie

Een belangrijk uitgangspunt voor de vier scenario's is dat normale sportbeoefening op de sportlocatie en in de openbare ruimte mogelijk moet blijven. Vanuit die context zijn instrumenten opgesteld die geactiveerd worden om te voorkomen dat de samenleving in de zwaardere scenario's terecht komt. Hierbij is het wel van belang dat dit breed in de samenleving wordt toegepast, dus ook voor bijvoorbeeld onderwijs, horeca, detailhandel en de werkvloer.

- Sportaanbieders schenken meer aandacht aan het gedrag en de eigen verantwoordelijkheid van sporters, werknemers en vrijwilligers.
  - Sportaanbieders stimuleren hygiëne (bijvoorbeeld aandacht voor desinfectiepalen, handen wassen, iedereen een "eigen bidon", schoonhouden sport en kleedruimtes). Onder initiatief van NOC*NSF wordt hiervoor in samenwerking met de sector een hygiëneprotocol met een bijbehorende checklist voor sportaanbieders opgesteld.
  - Sportaanbieders communiceren over de invloed van gedrag op de verspreiding van het virus. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om communicatie over handen schudden of thuisblijven bij klachten ('Heb je klachten? Bescherm je teamgenoten en blijf thuis').
- Doorontwikkelen van de (huidige) toolbox corona van NOC*NSF voor sportaanbieders. Dit bevat onder meer checklists, posters, flyers en signaalborden.
- Sportaanbieders houden zich aan de adviezen voor ventilatie. Het RIVM adviseert minimaal te voldoen aan de richtlijnen van het bouwbesluit. Deze richtlijn zal breder dan alleen in de sportsector moeten worden nagestreefd. In het document 'Basis Tips Ventileren' wordt advies gegeven over hoe (sport)accommodaties de mate van ventilatie kunnen meten en

---

¹ Zie voor een overzicht van concrete doelstellingen: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gezondheid-voen-preventie/documenten/convenanten/2018/11/23/nationaal-preventieakkoord>

indien nodig verbeteren. In de uitwerkingsfase wordt hier met de sportsector afspraken over gemaakt.

Maatregelen interventie

De afgelopen twee jaar heeft de sport- en beweegsector veel ervaring opgedaan met het inzetten van diverse instrumenten bij de afgekondigde maatregelen vanuit de overheid. Mocht het virus in grotere mate weer terugkomen en het kabinet is genoodzaakt weer maatregelen in te voeren, dan kan aan verschillende knoppen worden gedraaid. Het uitgangspunt is ook in de zwaardere scenario's dat de normale sportbeoefening intact blijft (geen beperking van groepsgroottes of afstandsnormen), maar dat indien nodig wel aan de bewegingen rondom de sport kan worden ingegrepen (niet in volgorde van belangrijkheid):

- Reguleren van toeschouwers/publiek bij sport
  - Om de verspreiding van het virus tegen te gaan, kunnen regulerende maatregelen voor toeschouwers en publiek bij sport worden getroffen. Hierdoor zijn er minder (intensieve) of kortere contactmomenten. Het is wel van belang goed uit te zoeken wie welke rol vervult in het naleven van de maatregelen. In de sportsector (met name bij amateursport) zijn veel vrijwilligers actief. De ervaring heeft geleerd dat vrijwilligers zeer flexibel zijn en goed inzetbaar en betrokken zijn wanneer het sport- en beweegaanbod anders georganiseerd moet worden. Echter, bij handelingen waar het accent echt op handhaven van gedrag komt liggen, is dit voor vrijwilligers vaak ingewikkeld en lastig. Wanneer dit toch van hen gevraagd wordt, is professionele ondersteuning een belangrijke randvoorwaarde. Dit wordt in de komende maanden in samenwerking met de sector verder uitgewerkt. Publiek bij professionele sportwedstrijden (betaald voetbalcompetities) valt onder de categorie evenementen.
- Intensivering hygiënemaatregelen
  - In het bovengenoemde hygiëneprotocol kunnen verschillende fases worden ingericht. Afhankelijk van de ernst van de situatie kunnen extra hygiënemaatregelen ingevoerd worden. Ook kan bij het bezoek aan een sportaccommodatie gevraagd worden een gezondheidscheck in te vullen en kan om het bron en contactonderzoek te ondersteunen een personenregistratie worden aangehouden.
- Flexibilisering van de sport (zoals competitie-indelingen en competitieschema's)
  - Door de opzet van de competitie aan te passen kunnen eventuele tegenvallers door het coronavirus worden opgevangen en kan het competitie seizoen worden voltooid. De keuze en verantwoordelijkheid voor eventuele aanpassingen in de competitie-indeling ligt bij de sportbonden zelf.
- Effectief kleedkamergebruik
  - In de kleedkamers kan bijvoorbeeld een afstandsplicht worden ingevoerd, een beperking van het maximale aantal mensen of een volledige sluiting.
- Doorstroomactiviteiten
  - Doorstroomactiviteiten kunnen anders worden ingericht, waardoor de duur, het aantal of de intensiteit van contactmomenten verminderd worden. Er kunnen bijvoorbeeld looprichtingen worden bepaald, tijdsvakken aangewezen of een maximaal aantal deelnemers.
- Evenementen
  - Voor breedte-sportevenementen lopen de maatregelen gelijk met de geldende maatregelen voor overige evenementen. Dit geldt ook voor horeca-sporten, waarbij de locatie leidend is voor de geldende maatregelen.
  - Publiek bij grote professionele sportevenementen en betaald voetbalcompetities kent een andere dynamiek op het gebied van organisatie, crowdmanagement en veiligheid. Dit zijn grootschalige publieksevenementen. Daarom wordt er aangesloten bij de maatregelen die ook gelden voor publieksevenementen in de cultuur, entertainment en concerten. KNVB en NOC*NSF zijn onderdeel van de Alliantie Evenementenbouwers en betrokken bij Fieldlab Evenementen. De onderzoeksuitkomsten en bevindingen van Fieldlab Evenementen worden gebruikt om een veilig en verantwoord bezoek te garanderen in de verschillende scenario's van het virus. De KNVB heeft voor de betaald voetbalcompetities een sectorplan (Deltaplan) ingediend met verschillende protocollen per scenario om veilig en verantwoord wedstrijden te kunnen organiseren in het betaald voetbal. Dit wordt ook afgestemd met departement Sport (ministerie van VWS) en de regiegroep voetbal en veiligheid (ministerie J&V).

- Afschalen/anders gebruiken van de horecagelegenheden
  - De maatregelen voor horecagelegenheden in de sportsector lopen gelijk met maatregelen voor reguliere horeca. Voor de horecasporten geldt dat hierbij geldt een scheiding wordt gemaakt tussen de horecafunctie (die loopt mee met de Horeca) en met de sportfunctie (dus de sporttakken die o.a. in horeca plaatsvinden). Deze moeten in lijn met de gehele sport door kunnen gaan.

Voor het grootste deel van de coronacrisis (vanaf de zomer 2020 tot het voorjaar 2022) is voor betaald voetbalorganisaties en topsport door het kabinet een uitzondering gemaakt op de maatregelen. Topsporters mochten met verscherpte protocollen blijven sporten. Voor topsporters is het noodzakelijk om te kunnen blijven trainen om (internationaal) goed te kunnen blijven presteren, ook in de periode na de maatregelen. Daarbij is de sport voor veel topsporters een beroep en zorgen de wedstrijden en evenementen voor vermaak in een periode waarbij veel afgelast werd. Voor de toekomstige scenario's waarin het virus weer meer opleeft blijft het sporten en deelname aan topsportevenementen voor topsporters toegankelijk.

Het is lastig te voorspellen welke richting de pandemie op beweegt. Het verleden heeft laten zien dat het virus besmettelijker kan worden, maar ook minder ziekmakend. Vanwege de onzekerheid van de ontwikkeling van het virus en de invloed daarvan op de maatschappij is het ingewikkeld op dit moment instrumenten of maatregelen direct te koppelen aan een scenario. Afhankelijk van de omstandigheden zal in samenwerking met de sportsector worden gekeken welke instrumenten worden ingezet op het moment dat contactbeperkende maatregelen nodig zijn. De komende maanden zullen worden benut om de bovenstaande hoofdlijnen in samenwerking met de betrokken partijen verder uit te werken.

Kwetsbare groepen

Juist voor mensen met een kwetsbare gezondheid is het van groot belang dat zij in een veilige omgeving kunnen blijven sporten en bewegen. Zij hebben soms de behoefte (of noodzaak) meer zekerheid te hebben van deze veiligheid. Daarom moet de sportomgeving voor hen soms anders worden ingericht. Hierbij kan gedacht worden aan extra maatregelen rondom het borgen van de afstandsnorm of het beperken van het aantal (mogelijke) contactmomenten, bijvoorbeeld door het beperken van het aantal mensen in een binnensportruimte of het blokken van bepaalde tijden. In samenwerking met de partijen uit het veld worden deze maatregelen verder uitgewerkt. Welke maatregelen doeltreffend en haalbaar zijn kan verschillen per situatie. Daarom houden sportaanbieders zelf de regie over welke maatregelen zij toe willen passen. Wel wordt benadrukt dat het voor iedereen, ook bij oplevingen van het virus, mogelijk moet zijn om te kunnen sporten en bewegen. Zoals eerder gezegd, een goed sport en beweegpatroon is een belangrijk onderdeel van een gezonde leefstijl.

Acties werknemers en werkgevers

In de sportsector zijn ongeveer 90.000 professionals aan het werk. De aard van het werk laat het in veel gevallen niet toe dat vanuit huis kan worden gewerkt. Daarom is het van belang dat in de uitwerkingsfase rekening gehouden moet worden met het organiseren van een veilige werkomgeving. Voor de mensen die in de sportsector wel vanuit huis kunnen werken geldt dat voor hen hetzelfde advies geldt zoals ook bij andere sectoren. Daarnaast zijn in de sportsector relatief veel vrijwilligers actief. De ervaring leert dat vrijwilligers graag willen helpen en bijdragen aan het organiseren van een veilige omgeving. Tegelijkertijd is gebleken dat als het gaat over handhaving vrijwilligers daar (professionele) hulp bij nodig hebben, aangezien zij regelmatig met onprettige of zelfs agressieve situaties te maken hebben gehad. Daarnaast heeft FNV met werkgevers afspraken gemaakt in cao's over veilig werken in corona tijd. Het is belangrijk dat werknemers hun cao, protocollen en beslisbomen raadplegen.

Sectorale aanpak COVID-19

Sector: Sport

Disclaimer

- Deze maatregelenladder is opgesteld door de Rijksoverheid op basis van de sectorplannen.
- In de maatregelenladders zijn de sectorplannen samengevat.
- De plannen van de sectoren zijn te vinden op de [website van VNO-NCW](#).

Algemene aandachtspunten:

- Aandacht voor kwetsbaren
- Communicatie en gedrag
- Naleving en handhaving

Thermometer: duiding van de epidemiologische situatie

Doel: toegankelijk houden van de zorg

Noodremmaatregelen

Verdergaande contactbeperkende maatregelen opgelegd door de Rijksoverheid.*

* Sport en bewegen blijft mogelijk.

Doel: maatregelen en adviezen ter voorkoming verspreiding van COVID-19 en het voorkomen van noodrem-maatregelen

Interventiemaatregelen

Niet-afdwingbare maatregelen

- Mondkapjesadvies (bij verplaatsing, niet tijdens sporten)
- Thuiswerkadvies
- Placeren (publiek, horeca)
- Advies max. aantal mensen per m² (geldt voor publiek, niet tijdens sporten)
- Advies gebruik zelftesten
- Spreiding van drukte
- Verplicht reserveren (bijv. sportscholen)
- Reguleren van publiek (beperkte toegang)
- Beperken kleedkamergebruik
- Aanpassen doorstroomactiviteiten (looplijnen, tijdvakken, aantal deelnemers)
- Inregelen flexibele competities (bonden aan zet)

Juridisch afdwingbare maatregelen

- 1,5 meter afstand houden (niet tijdens sporten)
- Mondkapjesplicht (bij verplaatsing, niet tijdens sporten)

Doel: maatregelen en adviezen ter voorkoming verspreiding van COVID-19

Preventiemaatregelen

- Benadrukken basisadviezen
- Aanscherpen schoonmaakprotocol
- Aanscherpen hygiëneprotocol
- Handpompjes
- Looproutes
- Spat- en kuchschermen
- Contactloos betalen
- Registratie en gezondheidscheck
- Mondkapjesadvies (bij verplaatsing, niet tijdens sporten)
- Afstand houden waar mogelijk
- Advies gebruik zelftesten

Doel: maatregelen en adviezen ter bevordering van de algemene gezondheid

Basismaatregelen

- Naleven en communiceren van basisadviezen
- Ventilatie
- Algemene hygiëne- en schoonmaakprotocollen
- Bevorderen van gezonde leefstijl